

λας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους διαπλεομένης θαλάσσης, ἐκτεταμέναις ἀκτῶς, εὐρεῖς λιμένας, πλουσίαις καὶ εὐπόροις νήτοις, χώρας τὰς μᾶλλον ἐξηυγενισμένας, καὶ λαοὺς ἔχοντας τὰ ἐξοχώτερα νοσρὰ πλεονεκτήματα καὶ χαρίσματα. Τοιαύτη λοιπὸν αὐτοκρατορία, ἣτις ἔγχευε παντὸς εἶδους προϊόντων, αὐτοκρατορία ἦτις εὗρεν εἰς τὰς πλείστας τῶν κατακτηθεισῶν ἐπαρχιῶν γεωργίαν, ἐμπορίαν, ναυτιλίαν, βιομηχανίαν, τέχνας καὶ ἐπιστήμας, τί δὲν ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ πρὸς τὸ κλῆρον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ διὰ τῆς καλῆς χρήσεως ὧν τούτων; Καὶ ὁμως οὐ μόνον οὐδ' ὁλως ὠφελήθη ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἔπραξε καὶ πᾶν τούναντίον· ἐπῆνευχε δηλονότι πανταχοῦ τὴν καταστροφὴν καὶ ἐρήμωσιν, μετέβαλε τὰς ὠρὰς πεδιάδας εἰς χέρσους γαίαις, καὶ τὰς ἐμπορικὰς καὶ ἀκμαίας πόλεις εἰς ἐρείπια, εἰσάγουσα τὴν βαρβαρότητα καὶ ἀποδιώκουσα τὸν πολιτισμόν.

Ἐὰν ἡ Ῥώμη δὲν περιεφρόναι τὰ ὑπὸ τῶν σημερινῶν ἀληθῶς μεγάλων καὶ ἐνδόξων ἐθνῶν περὶ πολλοῦ ποιούμενα μῆσα τῆς παραγωγῆς τοῦ πλούτου, ὅστις ζωογονεῖ καὶ ἀναπτύσσει πᾶν συντελεστικὸν πρὸς τὴν ἐκπολίτευσιν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν λαῶν, ἡ μὲν ἱστορία δὲν ἤθελε θρηνεῖ τὴν ἐπάνοδον τῆς βαρβαρότητας καὶ τὴν ἐπὶ τόσους αἰῶνας διάρκειαν αὐτῆς, τὸ δὲ ἀνθρώπινον γένος ἠθελεν εἶσθαι ἔσως τελειότερον. Δικαίως λοιπὸν δύναμεθα νὰ εἰπώμεν καὶ ἡμεῖς μετὰ τοῦ Σχερέρου, ὅτι ἡ μικρὰ Φοινίκη εὐκρίετοσε περισσότερον τὴν ἀνθρωπότητα, ἢ ἡ πλήρης θριάμβων καὶ τροπαίων κυρίαρχος Ῥώμη. Ἐρῶσω.

Ἐκ Μασσαλίας, τὴν 27 Ἰανουαρίου 1860.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΙΓΑΡΑΣ.

Θήρα ἐν Ἀφρικῇ.

ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΠΩΝ ΑΓΝΩΣΤΩΝ.

(Συνέχ. καὶ τέλος. Ἰδε φυλλάδι. 140, σελ. 386.)

— 800 —

«Οἱ Ἰνδοὶ τῶν μερῶν τούτων εἶναι ἀξιόλογοι παρατηρηταί, καὶ ἡ ὁξυδερκεία των ἐπακτείνεται εἰς πάντα. Μισοῦντες τὴν κληρονομίαν, τιμῶσι τοὺς ξένους ἐὰν γνωρίσωσιν ὅτι ἔχουσιν ἀρετάς. Ἐὰν ὁμως ἀπαντήσωσιν ἀνθρώπους θεωροῦντας ὑπερτέρων τῆς ἰνδικῆς ταύτης φυλῆς τὴν φυλὴν αὐτῶν, καὶ ἀξιοῦντας ὑπεροχὴν, γίνονται ἀνηλεεῖς, καὶ τοὺς μεταχειρίζονται ὅπως ἀλλοτρίους τῶν συγγενικατέρων.

Γαλίνδον, δύο φυσιολόγους Βέλγους καὶ τρεῖς δομινικανούς Ἰσπανοὺς, τοὺς ὁποίους ἐφόνευσαν διὰ τὴν αὐθιχειάν των.

«Ὅπως κατορθώσῃ νὰ ἐπισκεφθῇ ἀλινδύνως τὸν μάχιμον τοῦτον λαὸν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ἥθος ἀπλοῦν, ἐγκράτειαν καὶ χαρμηλὰ ἐμπνέοντα ἐμπιστοσύνην καὶ ἐλκύνοντα σέβας· καὶ πάλιν δὲν ἀποκτῇ οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο ἐὰν δὲν δοκιμασθῇ πολλάκις.

«Ακωνικιώτατοι ὄντες περὶ τὸ λέγειν, πολλάκις συνεννοοῦνται διὰ νοημάτων. Ὁ πρῶτος τὸν ἑποῦτον ἐπλησίασα μὲ ἡρώτησε τί ἦλθον νὰ κάμω εἰς τὸν τόπον ταύτῃ καὶ ὁπείτα, ὁδηγήσας, ἐμπροσθέν μου